

ZAKRES DZIAŁAŃ/ZADAŃ/CZYNNOŚCI STUDENTA W RAMACH PRAKTYK ZAWODOWYCH

KIERUNEK: PEDAGOGIKA

Resocjalizacja z penitencjarystyką i elementami kryminologii

STUDIA II STOPNIA

PRAKTYKA OBSERWACYJNA

ROK I SEMESTR II (100 godz.)

- placówki realizujące zadania i funkcje resocjalizacyjne, socjoterapeutyczne, profilaktyczne, kompensacyjne, schroniska młodzieżowe, pogotowia opiekuńcze, placówki wielofunkcyjne, ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne; placówki wsparcia dziennego, świetlice środowiskowe, profilaktyczno-terapeutyczne, kluby i ogniska wychowawcze, placówki leczenia uzależnień.
- przedszkola - funkcjonujące przy placówkach resocjalizacyjnych lub wymiaru sprawiedliwości;
- szkoły podstawowe - funkcjonujące przy placówkach resocjalizacyjnych lub wymiaru sprawiedliwości;
- szkoły ponadpodstawowe - funkcjonujące przy placówkach resocjalizacyjnych lub wymiaru sprawiedliwości.

Zadania studenta	Proponowane działania podejmowane przez studenta	Liczba godzin (orientacyjnie)
Poznanie zasad funkcjonowania i struktury organizacyjnej instytucji/placówki/ośrodka/szkoły	Poznanie zasad funkcjonowania i struktury organizacyjnej instytucji/placówki/ośrodka/szkoły o charakterze resocjalizacyjnym, penitencjarnym profilaktycznym, socjoterapeutycznym – cele działalności, stanowiska pracy, zakresy zadań realizowanych przez dyrektora szkoły/placówki, nauczycieli, nauczycieli specjalistów (pedagoga, psychologa, logopedy, terapeuty), opiekunów, wychowawców. Poznanie form działań wspierających dzieci, uczniów, wychowanków, podopiecznych. Przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w placówce.	4
Poznanie podstaw prawnych funkcjonowania instytucji/placówki/ośrodka	Zapoznanie się podstawami prawnymi funkcjonowania placówki o charakterze resocjalizacyjnym, penitencjarnym, profilaktycznym, socjoterapeutycznym (Ustawa Prawo oświatowe, Ustawa o systemie oświaty, Rozporządzenia MEN, Rozporządzenia MPiPS: w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych i w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, Rozporządzenia MS). Poznanie form działań wspierających dziecko, ucznia, wychowanka, podopiecznego organizowanych w ramach zajęć w placówce i zajęć pozalekcyjnych.	4
Poznanie dokumentów ogólnych instytucji/placówki/ośrodka	Zapoznanie się z dokumentami typu: statut, regulamin organizacyjny placówki, koncepcja pracy placówek, program wychowawczo-profilaktyczny, terapeutyczny, procedury, regulaminy obowiązujące w placówce itp.	4
Poznanie zadań wychowawczych/opiekunich/resocjalizacyjnych/socjoterapeutycznych realizowanych przez wychowawców, opiekunów, specjalistów	Poznanie zadań realizowanych przez wychowawców, opiekunów specjalistów: pedagoga, psychologa, specjalisty od udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, terapeuty pedagogicznego, terapeuty uzależnień, socjoterapeuty, opiekunów w placówce zajmującej się opieką i wsparciem.	4
Poznanie dokumentacji instytucji/placówki/ośrodka	Zapoznanie z dokumentacją placówki (programy resocjalizacji, programy wychowania, programy profilaktyczne, resocjalizacyjne, scenariusze	4

działania o charakterze resocjalizacyjnym, penitencjarnym/socjoterapeutycznym i profilaktycznym	(konspekty), dzienniki zajęć, protokoły rad pedagogicznych/zebrań, ewaluacja wewnętrzna, dokumentacja z zakresu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dokumentacja udzielania pomocy i wsparcia o charakterze materialnym itp.)	
Poznanie metod i form pracy realizowanych przez opiekunów, wychowawców, specjalistów w placówce o charakterze resocjalizacyjnym, penitencjarnym/socjoterapeutycznym i profilaktycznym	Poznanie sposobów prowadzenia dokumentacji, poznanie form działań wspierających wychowanka/podopiecznego/klienta organizowanych w ramach zajęć w placówce/instytucji; poznanie zasad gromadzenia dokumentacji z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, pomocy materialnej; poznanie metod i narzędzi resocjalizacyjnych oraz wytycznych do konstruowania indywidualnych planów rozwoju dziecka, programów resocjalizacyjnych, terapeutycznych itp.	6
Obserwacja zajęć prowadzonych przez pedagoga, opiekuna, terapeutę, wychowawcę	Obserwowanie zajęć prowadzonych przez opiekuna/ wychowawcę/ terapeutę/ nauczyciela. Analiza zajęć, odbycie rozmowy z prowadzącym po zaobserwowanych zajęciach. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji wychowawczych, profilaktycznych, resocjalizacyjnych czy terapeutycznych, wnioskowanie. Rozmowa analityczna z uczelnianym opiekunem praktyk.	20
Obserwacja zajęć prowadzonych przez specjalistów	Obserwowanie zajęć prowadzonych przez pedagoga, psychologa, terapeutę, opiekuna, socjoterapeutę, wychowawcę oraz ich interakcji z wychowankami i podopiecznymi. Odbycie rozmowy ze specjalistą po przeprowadzeniu obserwacji zajęć. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej obserwowanych zajęć, sytuacji wychowawczych, itp. Rozmowa analityczna z uczelnianym opiekunem praktyk.	10
Obserwacja działań prowadzonych przez specjalistów pracujących w placówce i opiekuna prowadzonych we współpracy z rodzicami	Obserwacja prowadzenia spotkań i zebrań. Pooszukiwanie rozwiązań o charakterze prewencyjnym i profilaktycznym wraz z wychowawcą i opiekunem. Współpraca w rozwiązywaniu sytuacji trudnych. Rozmowa analityczna z uczelnianym opiekunem praktyk.	4
Pedagogiczna analiza zdarzeń i sytuacji zachodzących w instytucji/placówki/ośrodka	Pedagogiczna analiza zdarzeń i sytuacji o charakterze wychowawczym, opiekuńczym, o charakterze resocjalizacyjnym, profilaktycznym, socjoterapeutycznym zachodzących w placówce/instytucji; interpretacja sytuacji wychowawczych i opiekuńczych zachodzących w środowisku wychowawczym placówki/instytucji.	10
Przygotowanie do prowadzenia zajęć w placówce o charakterze resocjalizacyjnym, penitencjarnym/socjoterapeutycznym i profilaktycznym	Przygotowanie do prowadzenia zajęć pod nadzorem zakładowego opiekuna praktyk: opracowywanie scenariuszy, konspektów zajęć. Analiza zajęć prowadzonych przez wychowawcę, opiekuna, terapeutę. Poszukiwanie możliwości optymalizacji procesu wychowawczego, profilaktycznego, resocjalizacyjnego. Dzielenie się doświadczeniami: rozmowa analityczna z uczelnianym opiekunem praktyk.	10
Inne działania podejmowane przez studenta	Realizacja zadań zleconych przez opiekuna praktyk, takich jak: pomoc w przygotowaniu uroczystości w placówce o charakterze resocjalizacyjnym, profilaktycznym, socjoterapeutycznym, pomoc w opracowaniu gazetki szkolnej, opracowanie nowych środków dydaktycznych, również z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych; udział w imprezach organizowanych na terenie placówki.	10
Portfolio	Tworzenie i analizowanie dokumentacji powstałej w czasie odbywania praktyk (dziennik praktyk, sprawozdania, arkusze obserwacji, itp.)	10
	Razem	100
PRAKTYKA ASYSTENCKA		

ROK II SEMESTR III (100 godz.)		
<ul style="list-style-type: none"> — placówki realizujące zadania i funkcje resocjalizacyjne, penitencjarne, socjoterapeutyczne, profilaktyczne, kompensacyjne, schroniska młodzieżowe, pogotowia opiekuńcze, placówki wielofunkcyjne, ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne; placówki wsparcia dziennego, świetlice środowiskowe, profilaktyczno-terapeutyczne, kluby i ogniska wychowawcze, placówki leczenia uzależnień. — przedszkola - funkcjonujące przy placówkach resocjalizacyjnych lub wymiaru sprawiedliwości; — szkoły podstawowe - funkcjonujące przy placówkach resocjalizacyjnych lub wymiaru sprawiedliwości; — szkoły ponadpodstawowe - funkcjonujące przy placówkach resocjalizacyjnych lub wymiaru sprawiedliwości. 		
zadania studenta	Proponowane działania podejmowane przez studenta	Liczba godzin (orientacyjnie)
Poznanie podstaw prawnych, dokumentów, zasad funkcjonowania i struktury organizacyjnej instytucji/placówki/ośrodka/szkoły	Zapoznanie z podstawami prawnymi funkcjonowania instytucji/placówki/ośrodka/szkoły o charakterze resocjalizacyjnym, penitencjarnym, profilaktycznym, socjoterapeutycznym; poznanie i omówienie statutu i regulaminu placówki; omówienie struktury organizacyjnej placówki; zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania placówki, jej celami i zadaniami oraz specyfiką środowiska, w jakim działają. Zapoznanie się z dokumentacją placówki: statutem i plan pracy, programem wychowawczo-profilaktycznym placówki, terapeutycznym oraz programem realizacji zadań z zakresu resocjalizacji. Przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w placówce.	4
Zapoznanie z warsztatem pracy wychowawcy, opiekuna, terapeuty, nauczyciela	Zapoznanie ze specyfiką warsztatu pracy wychowawcy, opiekuna, terapeuty: planem pracy z podopiecznymi, arkuszem obserwacyjnym, dziennikiem zajęć resocjalizacyjnych i wychowawczych. Zapoznanie z zasadami etycznymi roli wychowawcy/ opiekuna/ terapeuty. Rozmowa o zasadach etycznych w pracy o charakterze resocjalizacyjnym z zakładowym oraz uczelnianym opiekunem praktyk.	4
Poznanie zadań dydaktycznych realizowanych przez opiekunów, wychowawców i innych specjalistów	Poznanie zadań realizowanych przez wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych w placówce o charakterze resocjalizacyjnym, penitencjarnym, profilaktycznym, socjoterapeutycznym, takich jak: pedagog, psycholog, specjalista od udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, terapeuta, socjoterapeuta, wychowawca w szczególności zadań wychowawczych, resocjalizacyjnych, profilaktycznych zakresów zadań pracowników, organizację pracy, czynności.	4
Analiza dokumentów w pracy wychowawcy, opiekuna, terapeuty	Zapoznanie studentów z dokumentami ogólnymi niezbędnymi dla realizacji działań o charakterze resocjalizacyjnym, penitencjarnym, profilaktycznym, socjoterapeutycznym w placówce (dzienniki, plany pracy, dokumentacja współpracy z prawnymi opiekunami wychowanków) oraz stanowiącymi podstawę do podejmowania działań o charakterze specjalistycznym wobec podopiecznych (opinie, orzeczenia, arkusze obserwacyjne, dokumentacja określonych form wsparcia. Rozmowa rozwojowa z wychowawcą/ opiekunem wskazanie obszarów rozwojowych studenta, wskazania na rozwój kompetencji i postawy respektującej zasady etyki pracy wychowawcy. Rozmowa analityczna z uczelnianym opiekunem praktyk.	8
Diagnoza sytuacji problemowych oraz projektowanie działań naprawczych	Diagnozowanie, analizowanie oraz interpretowanie sytuacji wychowawczych i społecznych zachodzących w praktyce wychowawczej, resocjalizacyjnej, pomocowej, profilaktycznej ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji problemowych oraz konfliktowych wychowanków/podopiecznych oraz projektowanie działań mających na celu ich rozwiązywanie oraz kompensowanie ich skutków. Diagnoza pedagogiczna problemów wychowanków/podopiecznych oraz projektowanie działań służących rozwiązywaniu różnych trudnych sytuacji o charakterze resocjalizacyjnym, profilaktycznym, socjoterapeutycznym np. wzmacnianiu poczucia własnej wartości, kształtowaniu tolerancji oraz	16

	altruizmu wśród wychowanków/podopiecznych – z wykorzystaniem różnorodnych form przekazu komunikacyjnego, wyciągać konstruktywne wnioski z bezpośredniej obserwacji procesu opiekuńczo-wychowawczego w placówce; interpretować sytuacje wychowawcze zachodzące w środowisku wychowawczym placówki;	
Obserwacja i hospitacja zajęć	Obserwacja i hospitacja zajęć realizowanych w placówce: o charakterze resocjalizacyjnym, penitencjarnym, profilaktycznym, socjoterapeutycznym, wychowawczym, kompensacyjnym; związanych z planowaniem i organizacją czasu wolnego; z rozwojem zdolności i zainteresowań wychowanków/podopiecznych; obserwacja pracy wychowawcy, opiekuna lub terapeuty, ich interakcji z wychowankami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia wychowawcze, opiekuńcze lub o charakterze resocjalizacyjnym; obserwacja stosowanych przez opiekuna/wychowawcę/terapeutę metod i form pracy, wykorzystywanych pomocy dydaktycznych.	30
Opracowywanie scenariuszy zajęć	Konstruowanie scenariuszy zajęć z wykorzystaniem metod pracy resocjalizacyjnej oraz odpowiednich środków dydaktycznych; korzystanie z różnych źródeł informacji i nowoczesnych technologii w celu samodzielnego zdobywania wiedzy służącej optymalizacji realizowanego procesu wychowawczego, działań o charakterze resocjalizacyjnym, penitencjarnym, profilaktycznym, socjoterapeutycznym w placówce.	19
Prowadzenie zajęć	Organizowanie oraz prowadzenie pod nadzorem zakładowego opiekuna praktyki zajęć o charakterze opiekuńczym/wychowawczym/profilaktycznym/terapeutycznym w oparciu o skonstruowane scenariusze; planowanie i prowadzenie zajęć, a także projektów zajęć wychowawczych, o charakterze resocjalizacyjnym. Prowadzenie rozmów ukierunkowanych na niwelowanie zachowań agresywnych i na trening radzenia sobie z agresją wśród wychowanków. Udział w organizowaniu określonych działań o charakterze opiekuńczym/profilaktycznym/terapeutycznym wynikających z planu pracy placówki. Rozmowy rozwojowe i feedbackowe z zakładowym opiekunem praktyk. Rozmowy analityczne i rozwojowe z uczelnianym opiekunem praktyk.	8
Kształtowanie pożądaných postaw wychowanków	Samodzielne podejmowanie działań indywidualnych (rozmowa, autorskie zajęcia grupowe przygotowane pod nadzorem opiekuna praktyk) w obszarze kształtowania umiejętności i postaw wychowanków/podopiecznych akceptowanych społecznie, pobudzania ich do samodzielności w procesie zdobywania wiedzy oraz inspirowanie do wyrażania własnych myśli oraz przeżyć, kształtowanie postawy empatii, szacunku.	4
Inne działania podejmowane przez studenta	Realizacja zadań zleconych przez opiekuna praktyk. Udział w projektach długoterminowych. Przygotowanie imprez okolicznościowych wraz z wychowankiem/podopiecznymi.	4
Portfolio	Tworzenie i analizowanie dokumentacji powstałej w czasie odbywania praktyk (dziennik praktyk, sprawozdania, arkusze obserwacji, itp.)	8
	Razem	100

PRAKTYKA ASYSTENCKO-PEDAGOGICZNA

ROK II SEMESTR IV (175 godz.)

— placówki realizujące zadania i funkcje resocjalizacyjne, penitencjarne, socjoterapeutyczne, profilaktyczne, kompensacyjne, schroniska młodzieżowe, pogotowia opiekuńcze, placówki

<p>wielofunkcyjne, ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne; placówki wsparcia dziennego, świetlice środowiskowe, profilaktyczno-terapeutyczne, kluby i ogniska wychowawcze, placówki leczenia uzależnień.</p> <ul style="list-style-type: none"> — przedszkola - funkcjonujące przy placówkach resocjalizacyjnych lub wymiaru sprawiedliwości; — szkoły podstawowe - funkcjonujące przy placówkach resocjalizacyjnych lub wymiaru sprawiedliwości; — szkoły ponadpodstawowe - funkcjonujące przy placówkach resocjalizacyjnych lub wymiaru sprawiedliwości. 		
zadania studenta	Proponowane działania podejmowane przez studenta	Liczba godzin (orientacyjnie)
<p>Poznanie podstaw prawnych, zasad funkcjonowania i struktury organizacyjnej instytucji/placówki/ośrodka/szkoły, placówki o charakterze resocjalizacyjnym, penitencjarnym/socjoterapeutycznym i profilaktycznym</p>	<p>Szczegółowe i pogłębione zapoznanie z podstawami prawnymi funkcjonowania placówki; poznanie i omówienie statutu i regulaminu placówki; omówienie struktury organizacyjnej placówki; zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania placówki, jej celami i zadaniami oraz ze specyfiką środowiska, w jakim działają. Przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy wychowanków.</p> <p>Szczegółowe zapoznanie z podstawowymi zasadami zachowania bezpieczeństwa życia i zdrowia w placówce o charakterze resocjalizacyjnym, penitencjarnym, socjoterapeutycznym i profilaktycznym oraz zasady zapewniania bezpieczeństwa wychowankom i podopiecznym.</p>	4
<p>Zapoznanie z warształem pracy wychowawcy, opiekuna, nauczyciela</p>	<p>Zapoznanie studenta z dokumentacją formalną, planem pracy wychowawcy, opiekuna, terapeuty, arkuszem obserwacyjnym, dziennikiem zajęć, planem pracy itp. Pogłębiona analiza etycznych zasad pracy wychowawcy, opiekuna. Rozmowa na temat znaczenia aksjologii oraz etyki w pracy opiekuna, wychowawcy.</p>	4
<p>Poznanie zadań opiekuńczych, wychowawczych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych realizowanych przez wychowawców, opiekunów i innych specjalistów oraz prowadzonych przez nich dokumentów</p>	<p>Poznanie zadań realizowanych przez wychowawców, opiekunów oraz specjalistów zatrudnionych w placówce, o charakterze resocjalizacyjnym, penitencjarnym, socjoterapeutycznym i profilaktycznym: pedagoga, psychologa, specjalisty od udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, terapeuty pedagogicznego; zapoznanie z dokumentami ogólnymi niezbędnymi dla realizacji działań wychowawczych, o charakterze resocjalizacyjnym oraz stanowiącymi podstawę do podejmowania działań o charakterze specjalistycznym wobec podopiecznych (opinie, orzeczenia, arkusze obserwacyjne, dokumentacja określonych form wsparcia. Rozmowa rozwojowa z wychowawcą/opiekunem wskazanie obszarów rozwojowych studenta, wskazania na rozwój kompetencji i postawy respektującej zasady etyki pracy wychowawcy. Rozmowa analityczna z uczelnianym opiekunem praktyk.</p>	12
<p>Diagnoza pedagogiczna</p>	<p>Diagnozowanie problemów wychowanków i podopiecznych, wyciąganie konstruktywnych wniosków z bezpośredniej obserwacji procesu wychowawczego, o charakterze resocjalizacyjnym, penitencjarnym, socjoterapeutycznym i profilaktycznym w placówce; interpretowanie sytuacji wychowawczych, terapeutycznych, profilaktycznych zachodzących w środowisku wychowawczym placówki oświatowej i o charakterze resocjalizacyjnym, socjoterapeutycznym i profilaktycznym; projektowanie działań optymalizacyjnych i naprawczych.</p>	25
<p>Obserwacja i hospitacja zajęć</p>	<p>Pogłębiona obserwacja i hospitacja zajęć realizowanych w placówce: o charakterze resocjalizacyjnym, penitencjarnym, profilaktycznym, kompensacyjnym; z rozwojem zdolności i zainteresowań wychowanków; pogłębiona, analityczna obserwacja pozalekcyjnych działań wychowawczych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych opiekunów/wychowawców; obserwacja stosowanych przez opiekuna/wychowawcę/terapeutę metod i form pracy, wykorzystywanych metod resocjalizacyjnych; konstruktywne wyciąganie wniosków z obserwacji pracy wychowawcy/opiekuna, jego interakcji z podopiecznymi/wychowankami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze; wyciąganie konstruktywnych</p>	35

	wniosków z obserwacji sposobu integracji działań resocjalizacyjnych, profilaktycznych i dydaktycznych np. przez nauczycieli przedmiotów w placówkach resocjalizacyjnych; hospitacja zajęć związanych z planowaniem i organizacją czasu wolnego, współudział studenta w organizowanych imprezach wynikających z kalendarza.	
Projektowanie oraz prowadzenie zajęć pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych	Planowanie, organizowanie oraz prowadzenie pod nadzorem zakładowego opiekuna praktyk zajęć o charakterze resocjalizacyjnym, penitencjarnym, profilaktycznym, kompensacyjnym, terapeutycznym; projektowanie i organizowanie zajęć kształtujących różne umiejętności wychowawcze u wychowanków, np. postawę altruizmu, tolerancji, empatię, poczucie własnej wartości samodzielne prowadzenie różnych typów zajęć dotyczących organizacji czasu wolnego (plastycznych, muzycznych, kulinarnych, przyrodniczych); samodzielne prowadzenie zajęć pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych z wykorzystaniem metod stymulowania i zachowania aktywności oraz podtrzymywania doświadczeń wychowanka/ podopiecznego; pomoc w wyrównywaniu braków szkolnych; opracowanie analizy indywidualnego przypadku w odniesieniu do zaobserwowanych problemów i trudności wychowanków/podopiecznych. Rozmowy rozwojowe i feedbackowe z zakładowym opiekunem praktyk. Rozmowy analityczne i rozwojowe z uczelnianym opiekunem praktyk	55
Kształtowanie pożądanых postaw wychowanków	Samodzielne podejmowanie działań indywidualnych (rozmowa, autorskie zajęcia grupowe przygotowane pod nadzorem opiekuna praktyk) w obszarze kształtowania umiejętności i postaw wychowanków akceptowanych społecznie, pobudzania ich do samodzielności w procesie zdobywania wiedzy oraz inspirowanie do wyrażania własnych myśli oraz przeżyć, kształtowanie postawy empatii, szacunku.	15
Inne działania podejmowane przez studenta	Realizacja zadań zleconych przez opiekuna praktyk. Udział w planowaniu oraz przygotowaniu imprez okolicznościowych wraz z wychowankiem, podopiecznym.	10
Portfolio	Tworzenie, analizowanie, gromadzenie dokumentacji powstałej w czasie odbywania praktyki pedagogiczne.	15
	Razem	175